

**Reactie op advies Wmo Adviesraad De Bilt
Over het concept Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017**

		Toelichting / reactie gemeente	Wel of niet aanpassing
	Het is voor de lezer plezierig als een dergelijk document is voorzien van een inleiding of een voorwoord. Daarin kan kort worden ingegaan op de aanleiding voor het maken van nieuwe Beleidsregels, de relatie met de verordening, het gevolgde proces en de belangrijkste wijzigingen. Nu komen de beleidsregels nogal uit de lucht vallen.	Wij hebben een voorwoord toegevoegd.	Leidt tot aanpassing van de beleidsregels.
Tekst hoofdstuk 1	Citaat: "De inwoners staat centraal. Als een inwoner zich bij het Sociaal Team meldt, dan zoekt een medewerker van het Sociaal Team samen met de inwoner naar een geschikte oplossing voor een ondersteuningsvraag wordt voorgelegd". Tekstueel klopt deze zin niet.	Woordje "die" toegevoegd tussen ondersteuningsvraag en wordt.	Leidt tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 2.2 De Melding (= artikel 2.1.2)	Wij ervaren het als positief dat er een gestructureerde vraagmethodiek wordt gehanteerd. Dat bevordert o.i. de eenduidigheid van de gesprekken. Positief is ook, dat derden die zich zorgen maken over iemand de mogelijkheid tot signalering hebben gekregen. Artikel 2.6.3. regelt de verdere uitvoering van dit signaal.		
Artikel 2.4.1. (= artikel 2.2)	Belangrijk uitgangspunt, dat het keukentafelgesprek bij de mensen thuis plaats vindt. Voor de hulpvrager is de eigen omgeving geruststellend en veilig. Het stelt ook het Sociaal Team in de gelegenheid de situatie ter plekke te bekijken. De overige uitgangspunten gaan uit van de "eigen kracht filosofie". Besef dat niet iedereen beschikt over die eigen kracht en hou hier rekening mee in de advisering. <i>Wij adviseren u tijdens het gesprek ook oog te hebben voor mensen die minder zelfredzaam zijn. De verwachtingen met betrekking tot de zelfredzaamheid zijn vaak te hoog. Volgens een recent rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid heeft de (lokale) overheid namelijk te hoge verwachtingen van deze zelfredzaamheid. Volgens de raad is het "doenvermogen" (vaardigheid om te plannen,</i>	Wij zijn het eens dat het belangrijk is om oog te hebben voor het "doenvermogen" van mensen die minder zelfredzaam zijn. Van de medewerkers van het Sociaal Team wordt verwacht dat zij oog hebben voor dit "doenvermogen". Vaak zijn er ook meerdere gesprekken nodig een goed beeld van situatie te krijgen. Hiervoor is ruimte binnen het Sociaal Team.	

	<p><i>het initiatief te nemen tot de juiste actie en niet toe te geven aan verleidingen) helemaal niet zo groot als wordt verondersteld.</i></p> <p>Het keukentafelgesprek biedt daarom een goede gelegenheid om een eerste indruk te krijgen van de (sterkte/zwakte) van het betreffende sociale netwerk. Ten gevolge van te hoge verwachtingen kan makkelijk een fout beeld ontstaan met een daarbij behorend niet adequaat advies.</p>		
<p>Artikel 2.4.2. Het mantelzorgplan (= artikel 2.2.1)</p>	<p>In ons advies op de wijziging van de Verordening Wmo d.d. 14 december 2017 hebben wij een herhaald verzoek opgenomen om bij (zware, veeleisende) mantelzorg een afzonderlijk mantelzorgplan op te nemen. <i>Het doet ons genoegen dat een dergelijk (goed uitgewerkt) artikel is opgenomen in deze Beleidsregels.</i></p>		
<p>Artikel 2.4.3.2. Hulp van huisgenoten. (= artikel 2.2.4)</p>	<p>In dit artikel krijgt ondersteuning door huisgenoten een verplichtend karakter. Bij de indicatiestelling wordt hier rekening mee gehouden.</p> <p><i>Ons advies is om dat verplichtend karakter te verwijderen. Ondersteuning mag dus vrijblijvend zijn. Over dit onderwerp is al jurisprudentie (College van Beroep). Gemeenten die een inwonende dochter verplichtte haar zorgbehoefte moeder te ondersteunen op straffe van een korting van hulp/geld werd door het College in het ongelijk gesteld. Een dergelijke verplichting creëert rechtsongelijkheid en is daarmee in strijd met de Wet. Mantelzorg is toch ook niet afdwingbaar.(zie artikel 12) Hoe denkt u aan deze uitspraak invulling te geven?</i></p>	<p>Het verplichtend karakter geldt alleen voor inwonende gezinsleden. Zo mag van een partner verwacht worden dat (een deel van) de huishoudelijke taken wordt overgenomen en dat hier geen professionele hulp voor wordt ingezet. De door de WAR omschreven uitspraak betrof een uitwonende dochter en geen inwonende dochter.</p>	<p>Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels</p>
<p>Artikel 3.3 Op het individu gericht.</p>	<p>Alle te verstrekken voorzieningen zijn gericht op het individu. Dit artikel sluit de mogelijkheid uit om een gemeenschappelijke voorziening aan te vragen.</p> <p><i>Zoals nu gesteld is het artikel tamelijk vaag geformuleerd. Ons advies is om aan te geven wat u onder (niet toe te</i></p>	<p>Dit artikel geeft aan dat voorzieningen aangevraagd kunnen worden voor het opheffen van een belemmering die door één persoon ervaren wordt. Het kan dus wel zo zijn dat de gemeenschappelijke</p>	<p>Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels</p>

	<i>kennen) gemeenschappelijke voorzieningen verstaat. Voorbeelden kunnen dit verduidelijken.</i>	voordeur wordt aangepast als een iemand een probleem heeft de voordeur te open. Het is niet toegestaan dat een persoon een elektrische deuropener aanvraagt voor een gebouw gericht op het wonen voor ouderen puur als preventieve aanpassing.	
Artikel 3.4. Meenemen elektrische voorziening naar het buitenland. (=artikel 3.5)	Het afsluiten van een reisverzekering wordt in dit artikel sterk aangeraden. <i>Wij adviseren u deze regel aan te vullen met de mededeling, dat bij het afsluiten van en gewone reisverzekering de kosten slechts voor een deel worden vergoed. Het afsluiten van een speciale verzekering wordt aanbevolen.</i>	"met speciale dekking" is toegevoegd aan dit artikel	Leidt tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 4.3. Maatwerkvoorziening	Als alle maatregelen genoemd in het voorafgaande artikel niet hebben geleid tot een oplossing van het probleem, dan zal het college een maatwerkvoorziening inzetten. Doelt u hier op huishoudelijke hulp? <i>Wij adviseren u om duidelijk aan te geven wanneer mensen hiervoor in aanmerking kunnen komen en welke mogelijkheden er financieel gezien zijn.</i>	Artikel 4 betreft inderdaad hulp bij de thuishouden. Exact aangeven wanneer iemand in aanmerking komt voor hulp pas niet in de Wmo 2015. De Wmo onderzoekt juist wat iemand zelf kan, en wat huisgenoten en of informele zorg kan bieden. Maatwerk is de optelsom van vele factoren en zal per inwoner verschillen.	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 5 Begeleiding/Gecombineer de zorg.	Gecombineerde zorg kan via verschillende wetten lopen. Het kan dat via de Wmo voorzieningen getroffen worden om de participatie te bevorderen. <i>Vraag: Zou het een goede gedachte zijn om bij gecompliceerde zorg zo nodig een extra budget vast te stellen zodat een begeleider in staat kan worden gesteld om de cliënt te helpen? Zou hierbij een rol weggelegd zijn voor een cliënt ondersteuner?</i>	Het is niet mogelijk om via de beleidsregels "extra budget" beschikbaar te stellen om een cliënt te helpen. Tijdens het keukentafelgesprek wordt gekeken wat iemand nodig heeft. Dit kan leiden tot het (tijdelijk) toekenning van extra uren ondersteuning of budget voor een PGB. De inzet van en onafhankelijke cliëntondersteuner kan hier zeker een rol bij spelen. Inwoners worden actief gewezen op de rol van de cliënt-ondersteuner.	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 5.3.2. Groepsbegeleiding	In dit artikel worden de mogelijkheden van groepsbegeleiding benoemd.	In dit artikel worden de doelen van groepsbegeleiding benoemd. Niet de doelgroep zelf. Ook hierbij geldt dat per	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.

	<p><i>Wat wij missen is de groepsbegeleiding/dagbesteding voor mensen dit door ziekte of verstandelijke of lichamelijke beperking niet in staat zij om de dag te besteden op een bevredigende en zinvolle manier in de vorm van werk. Wij adviseren u dit alsnog op te nemen.</i></p>	<p>individueel gekeken wordt wat de juiste maatwerkvoorziening is. Dus ook voor ziekte mensen of voor mensen met een verstandelijke beperking.</p>	
<p>Artikel 5.3.4. Vervoer</p>	<p>Uit dit artikel blijkt dat vervoer van en naar de dagbestedingslocatie, mits geïndiceerd, geleverd moet worden door de zorgleverancier. In de praktijk blijkt dit met regelmaat niet te lukken. Zorgleveranciers kunnen vaak veel vervoer aanbieden 's morgens vroeg heen en in de namiddag terug. Kan iemand maar halve dagen naar dagopvang dan is het vaak niet mogelijk om door de zorgaanbieder vervoerd te worden. met uitzondering dan als de totale kosten die hiermee gemoeid zijn vergoed worden (gewone taxivervoer). Deze mensen zijn dan aangewezen op Regiotaxi. In dit artikel sluit u de mogelijkheid om Regiotaxi in te zetten uit. Dat zou tot gevolg kunnen hebben meerdere mensen niet naar de groepsbegeleiding/dagopvang van hun keuze kunnen. <i>Wij adviseren u om deze groep de mogelijkheid te geven gebruik te maken van de Regiotaxi wanneer elke andere mogelijkheid is uitgesloten.</i></p>	<p>Het vervoer dagopvang is contractueel vastgelegd met de zorgaanbieders. Aanbieders zijn verplicht om vervoer te regelen ook als iemand slechts een halve dag gebruik maakt van de dagopvang.</p> <p>Het is niet toegestaan om Regiotaxi hier voor in te zetten.</p> <p>In het kader van doelgroepenvervoer wordt wel nagedacht over een betere koppeling kan komen tussen de verschillende vormen van vervoer. Vooralsnog blijft de zorgaanbieder verantwoordelijk.</p>	<p>Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.</p>
<p>Artikel 7.2.1. Op gehandicapten of Ouderen gerichte woongebouwen</p>	<p>Voor wooncomplexen die niet specifiek op ouderen zijn gericht, geldt niet dat de eigenaar (of de vereniging van eigenaren) per definitie verantwoordelijk is voor algemene voorzieningen of aanpassingen aan gemeenschappelijke ruimte van een gebouw. In bijzondere situaties is het mogelijk om als gemeente nadere afspraken met de woningbouwcorporaties te maken. <i>Vraag: Wij beschouwen het als positief dat de gemeente hierin een verantwoordelijkheid voelt. Immers met het oog op de demografische ontwikkelingen in combinatie met het langer zelfstandig thuis blijven wonen van ouderen is het van groot belang dat de woningvoorraad (ook nieuwbouw) voldoet aan de eisen van zorggeschiktheid. Door vroeger in bouw, verbouw en renovatie een duidelijk programma van eisen mee te geven in het kader van levensloopbesteding</i></p>	<p>Met bijzondere gevallen wordt bedoeld dat een woningbouwcorporatie bijvoorbeeld een compleet appartementencomplex voor ouderen gaat benoemen. Dit kan leiden tot het aanpassen van bijvoorbeeld de toegangsdeuren. Als hier sprake van zou zijn dan kan de gemeente samen met de coöperatie overleggen of de gemeente een (financiële) rol zou kunnen vervullen.</p>	<p>Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.</p>

	<p><i>bouwen kunnen dit soort problemen in de toekomst voorkomen worden. hier geldt zowel een publieke- als private rol en verantwoordelijkheid.</i></p> <p><i>Wat wordt hier overigens bedoeld met "bijzondere situaties" en wat houden die nadere afspraken in? In welke gevallen zijn de eigenaar of vereniging van eigenaar wel verantwoordelijk?</i></p>		
Artikel 7.4 Verhuizen naar een ongeschikte woning.	<p>Wanneer een persoon verhuist van een geschikte woning naar een ongeschikte woning dan is de gemeente in principe niet financieel verantwoordelijk voor het aanbrengen van aanpassingen in de nieuwe woning. <i>Ons advies is om deze regeling strikt individueel te bekijken en hiermee soepel om te gaan. Voor mensen met een beperking geldt toch ook keuzevrijheid om wel of niet te verhuizen. Nu wordt verhuizen een (financiële) straf. Bovendien kan de achtergelaten woning weer aan iemand met een beperking worden aangeboden.</i></p> <p><i>Vraag: In welke situaties zou de gemeente wel financieel verantwoordelijk kunnen zijn en kunnen inwoners hier een beroep op doen? Bijvoorbeeld wanneer wordt verhuisd naar een geschikte dure woning naar een ongeschikte goedkope woning?</i></p>	<p>In artikel 7.4 staat opgenomen dat de gemeente wel een verantwoordelijkheid heeft voor het aanpassen van de woning als deze verhuizing ontstaat door een voor de inwoner belangrijk reden en waarbij niet verwacht kan worden dat de inwoner zelfredzaam is.</p> <p>Dit is per individu verschillend en tijdens het keukentafelgesprek zal hier door de medewerker van het Sociaal Team ook zo mee om worden gegaan. Dus maatwerk.</p>	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 8.2 Verzekering van de rolstoel	<i>Wij adviseren u om in dit artikel op te nemen om voor het buitenland een aanvullende speciale verzekering af te sluiten.</i>	Zie 3.4.	
Artikel 9.1.3. Sport	<p>Om mee te kunnen doen met de sport is het soms noodzakelijk dat ook het vervoer geregeld kan worden met b.v. de Regiotaxi.</p> <p><i>Wij adviseren u deze mogelijkheid op te nemen in de beleidsregels.</i></p>	Sport valt onder sociale contacten en als zodanig kan Regiotaxi al ingezet worden.	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 10.4 PGB	<p>Een van de drie wettelijke voorwaarden voor toetsing door het College is het onderdeel motivatie. De cliënt moet stellen dat zorg in natura niet passend is.</p> <p><i>Vraag: Naar onze mening heeft de cliënt of diens vertegenwoordiger altijd het recht om te kiezen voor een</i></p>	Onder 10.1 "Inleiding" staan twee vormen van verstrekking "in natura of in PGB".	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.

	<i>Persoonsgebonden budget. Is dat juist? Dan moet een PGB als duidelijke keuzemogelijkheid worden vermeld.</i>		
Artikel 10.6 Duur PGB (=artikel 10.7)	De duur van de PGB voor huishoudelijke hulp is niet echt duidelijk omschreven. Bescherm wonen is toch over het algemeen zeer langdurig zonet levenslang? <i>Wij adviseren u dit duidelijk te formuleren in de beleidsregels.</i>	In de beleidsregels staat aangegeven dat de duur van het PGB gelijk is aan de indicatie van de voorziening (waaronder Hulp bij het Huishouden) tenzij de indicatie voor langer dan 3 jaar wordt afgegeven dan geldt voor het PGB een termijn van 3 jaar. Voor beschermd wonen geldt de verordening en beleidsregels van de Centrumgemeente Utrecht.	Leidt niet tot aanpassing van de beleidsregels.
Artikel 10.8.2. Wat hoeft niet terugbetaald te worden? (= artikel 10.9.2)	<i>Vraag: In welke gevallen wordt wel terugvordering van het PGB gevraagd?</i>	PGB wordt wel teruggevraagd als het oorspronkelijke bedrag van het PGB hoger is dan € 500,00 en de afschrijvingstermijn nog niet is verstreken. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een elektrische rolstoel.	Antwoord op vraag.
Artikel 10.9 Weigeren van een Persoonsgebonden Budget (=artikel 10.10)	Om een PGB af te wijzen vanwege overwegende bezwaren, moet er volgens dit artikel enige feitelijke onderbouwing zijn. Dit kan bijvoorbeeld een medische onderbouwing zijn of andere bewijsstukken van onbekwaamheid. <i>Wij adviseren u de passage "enige feitelijke" te verwijderen.</i>	Advies overgenomen	Leidt tot aanpassing beleidsregels.
Artikel 11. Eigen bijdrage	Vragen: <i>Moet iedereen een eigen bijdrage betalen? Is er voor de minima geen regeling en/of zijn er mogelijkheden van Bijzondere Bijstand?</i>	Iedereen betaald een eigen bijdrage tenzij er sprake is van minimabeleid, opgenomen in de Verordening Wmo 2015	Antwoord.
Artikel 12. Mantelzorg	In dit artikel staat dat "Mantelzorg niet afdwingbaar is". IN ons eerder genoemde advies van 14 februari 2017 hebben wij u gewezen op een uitspraak van het College van Beroep. Daarin geeft de Centrale Raad aan, dat de Wmo 2015 geen aanknopingspunten biedt om mantelzorg verplicht te stellen. Ook niet als gemeenten tot oordeel komen dat de potentiële mantelzorger geen belemmeringen heeft om dit te doen. (zoals baan, wonen op grote afstand ect.)		

	<i>Wij zijn verheugd om te constateren, dat de gemeente De Bilt geen poging heeft gedaan om mantelzorg verplicht te stellen.</i>		
Artikel 12.1. Kapitaliseren van de mantelzorg.	Het vragen van geld voor zorg die anders in het kader van mantelzorg gratis geleverd zou worden wordt "het kapitaliseren van mantelzorg" genoemd. Dit te gelde maken van mantelzorg wil het College voorkomen. <i>Opmerking: Veel mantelzorg is indiceerbare zorg, dat is de andere kant van het verhaal!</i>		
Artikel 12.1. (=artikel 13)	In ons advies van 14 februari 2017 hebben wij gepleit voor het opnemen van een specifiek artikel waarin de waardering tot uitdrukking wordt gebracht ten aanzien van de mantelzorgers. <i>Wij zijn verheugd te constateren dat dit artikel is overgenomen.</i>		
Aanvullende adviezen			
1. Onafhankelijk cliëntondersteuner.	Ontbreken onafhankelijke cliëntondersteuner. In het al eerder genoemde advies van 14 februari 2017 hebben wij het opnemen van een onafhankelijk cliënt ondersteuner bepleit. In uw reactie van 16 februari 2017 heeft u hiervoor opgemerkt: "uw punt voor wat betreft de onafhankelijke cliëntondersteuner zullen wij ter harte nemen. Ook in onze gemeente scoren wij laag voor wat betreft de inzet van deze ondersteuner. Dat willen wij in 2017 verbeteren. <i>Helaas, nergens in de beleidsregels is hier iets over terug te vinden. Wij adviseren u derhalve met klem de onafhankelijke cliëntondersteuner als nog in de beleidsregels op te nemen. Voor ons is dit een belangrijk punt.</i>	Artikel 3 van de verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gaat over de inzet van deze ondersteuning. In uw advies van 14 februari 2017 heeft u aangedrongen op goede communicatie over de cliënt-ondersteuning. Wij gaan in het tweede halfjaar 2017 een informatiefolder Wmo uitbrengen. In deze informatiefolder staat ook de cliëntondersteuner opgenomen. Wij achten dit een beter middel dan een artikel in de beleidsregels.	Leidt niet tot aanpassing beleidsregels.
2. Kwaliteitseisen Besteding PGB	Ook de kwaliteitseigen met betrekking tot de besteding van het PGB treffen wij niet aan in de Beleidsregels. In uw reactie van 16 februari 2017 schrijft u hierover het volgende: "een verordening is hiervoor niet het juiste document" wij zullen uw aanbevelingen en kwaliteitscriteria	De kwaliteitseisen zijn door ons toegevoegd.	Leidt tot aanpassing van de beleidsregels.

	opnemen in de nadere regels en beleidsregels die na verwachting in april aan u worden voorgelegd ter advisering". <i>Wij adviseren u nogmaals om deze kwaliteitseisen in de nieuwe Beleidsregels (of een separate regeling waarnaar verwezen wordt) op te nemen.</i>		
3.Wetsartikel 2.5.1. Onderzoek kwaliteit maatschappelijke ondersteuning	Het college onderzoek hoe de cliënten de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning ervaren en publiceert jaarlijks voor 1 juli de uitkomsten hiervan. <i>Wij adviseren u met klem deze publicaties ook daadwerkelijk te doen.</i>	Wij zullen uw aanbeveling overnemen.	
4. bezwaar en klachtenprocedure worden niet genoemd.	<i>Wij adviseren u een aparte handleiding te maken met een duidelijke uitleg omtrent de beroeps- en bezwaarprocedure inclusief termijnen en financiële consequenties. Ook is het goed als hierbij de cliëntondersteuner kan helpen.</i>	In de beschikkingen wordt de bezwaarclausule standaard opgenomen.	
Overige vragen en opmerkingen			
1.Voortgang opzetten cliëntenpanel.	In uw reactie van 14 februari 2017 bent u voornemens cliënten panel op te zetten. Hierover hebben wij diverse malen met u gesproken. <i>Vraag: Wij zijn benieuwd naar de vorderingen die rond dit onderwerp zijn gemaakt.</i>	Het voornemen om cliënten panel op te zetten bestaat nog steeds. Wel hebben wij keuze moeten maken in de prioritering van de werkzaamheden waardoor de opzet van cliënten panel nu op de planning staat voor het eerste kwartaal 2018.	
2.Afstemming	<i>Vraag: Is er in het kader van de decentralisatie bij maatwerkvoorzieningen afstemming met de mogelijkheden rondom de Jeugdwet en de Participatiewet?</i>	Bij de toekenning van maatwerkvoorzieningen wordt gekeken naar alle aanpalende wetten, niet alleen de Jeugdwet of de Participatiewet maar ook naar de WLZ en de Ziektekostenverzekering. Het blijft een afweging van tal van factoren om te komen tot de indicatie van een maatwerkvoorziening.	